TheoRoute

De Belgische wegcode

Gratis uittreksel uit de cursus: 2 van de 13 hoofdstukken

Gratis uittreksel

Inhoud

1	Signalen: wat telt het zwaarst	**2**
2	Definities, plaats op de weg en manoeuvres	*in de pass*
3	De voorrang	**8**
4	De snelheid	*in de pass*
5	Inhalen en kruisen	*in de pass*
6	Stilstaan en parkeren	*in de pass*
7	De autosnelweg	*in de pass*
8	De zwakke weggebruikers	*in de pass*
9	Alcohol, drugs en rijgeschiktheid	*in de pass*
10	Overwegen en trams	*in de pass*
11	Uitrusting, documenten en voertuig	*in de pass*
12	Lading en aanhangwagen	*in de pass*
13	Overtredingen, sancties en ongevallen	*in de pass*
+	*De samenvatting: één pagina per hoofdstuk*	**15**

Dit gratis document bevat twee van de dertien hoofdstukken van de TheoRoute-cursus, zoals ze in de volledige cursus staan: de rangorde van de signalen en de voorrang, met hun 40 concrete situaties. Daarna volgen hun twee samenvattingspagina's, zoals in de afdrukbare samenvatting van de pass.

De volledige cursus (13 hoofdstukken, 251 situaties) en de afdrukbare samenvatting zijn inbegrepen in de TheoRoute-pass, samen met 1 500 oefenvragen, proefexamens in echte omstandigheden en de modus zware fouten: 6,99 € voor 60 dagen, zonder abonnement, zonder automatische verlenging.

Deel deze pdf met wie zijn rijbewijs voorbereidt: daar dient hij voor.

Editie november 2026 · volgens de geldende wegcode

theoroute.com

HOOFDSTUK 1 / 13

1 Signalen: wat telt het zwaarst

18 concrete situaties · 8 min leestijd

Een agent wenkt u door terwijl uw licht op rood staat. Een bord zegt dat u voorrang moet verlenen, een licht staat op groen, een streep is doorlopend… Aan wie gehoorzaamt u? Dit hoofdstuk antwoordt met concrete gevallen, van het sterkste naar het zwakste signaal.

Wanneer signalen elkaar tegenspreken, legt de wegcode een volgorde vast: de bevelen van de bevoegde personen gaan boven de verkeerstekens (lichten, borden, markeringen), die boven de verkeersregels gaan (art. 6.1-6.2); werkende verkeerslichten maken de voorrangsborden op dezelfde weg zonder effect (6.3). Talrijke examenvragen bouwen hierop voort.

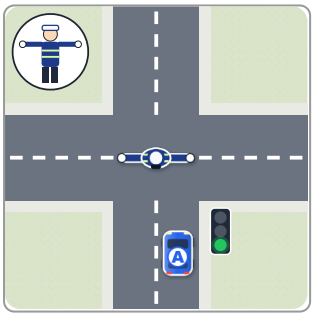
Van sterk naar zwak

Rang	Signaal	Voorbeeld
1	Bevelen van bevoegde personen	Een agent wuift u door bij rood: u rijdt door
2	Verkeerslichten (ze heffen de voorrangsborden op dezelfde weg op)	Het licht gaat boven het bord B1 eronder
3	Verkeersborden en wegmarkeringen	B1 gaat boven de voorrang van rechts
4	Algemene regels	Voorrang van rechts, 50 in de bebouwde kom (30 in Brussel)…

B1

IN DE PRAKTIJK **De agent tegen het groene licht**

Een bevoegd persoon staat midden op het kruispunt, met het gezicht naar u toe en de armen horizontaal gestrekt. Uw licht staat nochtans op groen.

Wat u doet: u stopt.

Waarom: de bevoegde persoon staat bovenaan de hiërarchie: zijn bevelen gaan boven de lichten, ook groene, en boven de borden. (Art. 6.1)

IN DE PRAKTIJK **De agent laat u de doorlopende streep oversteken**

Een doorlopende witte streep scheidt de twee rijrichtingen. Een bevoegd persoon wenkt u ze te overschrijden om een hindernis te omzeilen.

Wat u doet: u overschrijdt ze, zoals hij beveelt.

Waarom: de agent gaat ook boven de markeringen: zijn bevel maakt een beweging die de streep normaal verbiedt, tijdelijk toegelaten.

IN DE PRAKTIJK **Een oude markering onder een nieuw bord**

Na wegenwerken blijft een oude, slecht verwijderde markering zichtbaar onder een gloednieuw bord dat het tegenovergestelde aangeeft.

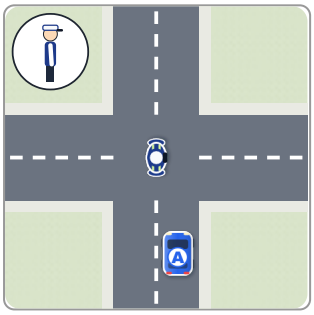
Wat u doet: u volgt het bord.

Waarom: het bord dat na de werken is geplaatst, is de geldende signalisatie; een slecht verwijderde markering is slechts een vergeten restant. De wegcode zegt niet dat “het recentste voorgaat”: enkel regelmatige en zichtbare signalen tellen (art. 5). Vertraag bij twijfel.

De bevoegde personen

- Met horizontaal uitgestrekte armen: van voren of achteren gezien stopt de bevoegde persoon u; in profiel (in de richting van zijn armen) geldt het stopbevel niet voor u. Met de armen langs het lichaam: geen bevel, de lichten en borden blijven gelden
- Een verticaal geheven arm = algemene stop; wie al op het kruispunt is, ontruimt het
- Enkel een bevoegd persoon heeft dat gezag: een voorbijganger die grote gebaren maakt is geen agent
- De agent regelt zolang hij ingrijpt: vertrekt hij, dan krijgen de lichten hun rechten terug

IN DE PRAKTIJK **De agent in profiel**

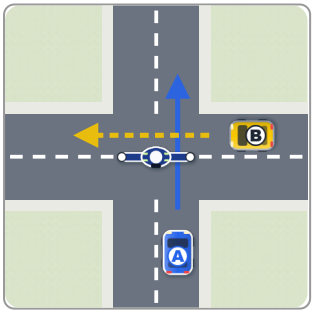

De bevoegde persoon op het kruispunt staat in profiel ten opzichte van u: u ziet zijn schouder, armen langs het lichaam.

Wat u doet: u volgt de lichten, de borden en de gewone regels: de agent geeft geen bevel.

Waarom: art. 4.2 noemt als bevelen de verticaal geheven arm, de horizontaal gestrekte armen en het zijdelings bewegen van een rood licht. Met de armen langs het lichaam beveelt de agent niets.

IN DE PRAKTIJK **Gestrekte armen: welke auto rijdt?**

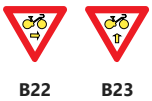
Een bevoegd persoon kijkt naar het zuiden, armen horizontaal gestrekt. Eén auto komt uit het zuiden, een andere uit het oosten.

Wat u doet: die uit het oosten mag oprijden, die uit het zuiden stopt.

Waarom: de as waar de agent naar kijkt (hier noord-zuid) is versperd; de as evenwijdig met zijn armen (oost-west) blijft open.

De verkeerslichten

- Groen: u mag doorrijden als het kruispunt vrij is — nooit een absoluut voorrangsrecht
- Vast oranje: stoppen, tenzij u te dichtbij bent om veilig te remmen; versnel nooit
- Rood: stoppen vóór de streep (of vóór het licht) voor ALLE richtingen — geen “rechtsaf door rood” voor automobilisten
- Gedoofde lichten: de voorrangsborden gelden (zonder borden de voorrang van rechts). Knipperend oranjegeel: u mag het licht met dubbele voorzichtigheid voorbijrijden, maar de voorrangsregeling verandert niet (borden, anders voorrang van rechts)
- Een groene pijl opent enkel de aangeduide richting; B22 (rechtsaf) en B23 (rechtdoor) laten enkel fietsers en bestuurders van speed pedelecs toe een rood of oranjegeel licht voorbij te rijden, mits voorrang aan de andere weggebruikers — nooit voor automobilisten

B22 B23

Voorrang verlenen

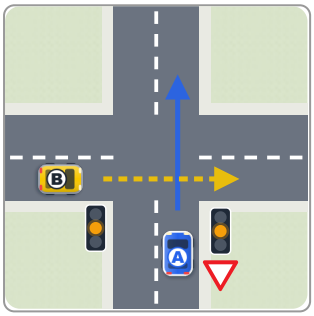
IN DE PRAKTIJK **Groen licht en driehoek B1**

Uw licht staat op groen en onder het licht hangt een bord “voorrang verlenen”.

Wat u doet: u rijdt door, na te hebben gecontroleerd of het kruispunt vrij is.

Waarom: werkende lichten gaan boven de voorrangsborden: het bord B1 dient enkel bij gedoofde of knipperend oranjegele lichten.

IN DE PRAKTIJK **Knipperlichten en bord B1**

De lichten op het kruispunt knipperen oranjegeel. Bij uw nadering staat een bord “voorrang verlenen”. Auto B nadert op de dwarsweg.

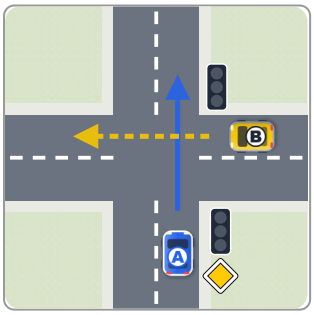
Wat u doet: u laat B voorgaan.

Waarom: een oranjegeel knipperlicht wijzigt de voorrangsregeling niet (art. 64.1): het bord B1 blijft gelden en u verleent voorrang aan de dwarsweg. (Art. 64.1)

Voorrangsweg

IN DE PRAKTIJK **Gedoofde lichten, maar een voorrangsweg**

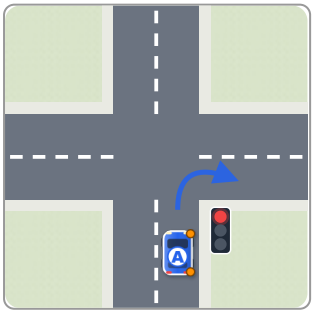

De lichten op het kruispunt zijn uit (defect). Aan uw kant staat een bord “voorrangsweg”. Auto B komt uit de dwarsweg.

Wat u doet: u rijdt eerst, voorzichtig.

Waarom: bij gedoofde lichten gelden de borden opnieuw: voorrang van rechts geldt alleen zonder signalisatie. Niet iedereen kent die regel, blijf voorzichtig.

IN DE PRAKTIJK **Rechtsaf door rood?**

Het licht staat vol rood. U wilt rechts afslaan en de straat is volledig vrij.

Wat u doet: u wacht op groen.

Waarom: in België sluit een vol rood licht alle richtingen af. “Rechtsaf door rood” bestaat niet voor auto’s.

Fietsers en speed pedelecs: rechts afslaan toegelaten bij rood of oranjegeel licht

Fietsers en speed pedelecs: rechtdoor toegelaten bij rood of oranjegeel licht

IN DE PRAKTIJK **De fietser volgen door rood**

U staat met de auto voor het rood licht, achter een fietser die dankzij het bord B23 doorrijdt.

Wat u doet: u blijft staan.

Waarom: B22 en B23 laten enkel fietsers en bestuurders van speed pedelecs toe het rood te passeren, met voorrang verlenen. Voor een automobilist is volgen door het rood rijden.

Een bordenfamilie herkennen aan de vorm

- Driehoek met punt omhoog, rode rand = meestal GEVAAR (familie A); uitzonderingen: B15 en B17, die voorrangsborden zijn
- Driehoek met punt omlaag = voorrang verlenen (B1); achthoek = STOP (B5); gele ruit = voorrangsweg (B9)
- Cirkel met rode rand = meestal VERBOD (familie C); grijs doorstreepte cirkel = einde verbod
- Blauwe cirkel = GEBOD (familie D)
- Blauw vierkant/rechthoekig bord = meestal AANWIJZING (familie F) of parkeertoelating (E9); familie E = borden voor stilstaan en parkeren, ook de verboden E1/E3

B15 B17 B1 B5 B9 E1 E3

Gevaar zonder eigen symbool (onderbord)

Voorrang verlenen

Stoppen en voorrang verlenen

Verboden toegang in beide richtingen

Verplichte richting

Parkeren toegelaten

IN DE PRAKTIJK **Rond en blauw**

U ziet een rond bord met blauwe achtergrond, maar u hebt het symbool nog niet gelezen.

Wat u doet: u weet al dat het een gebod is.

Waarom: de geboden (familie D, art. 69) zijn rond en blauw: u volgt het symbool. De andere families (art. 65.1): A gevaar, B voorrang, C verbod, E stilstaan en parkeren, F aanwijzing.

Tot waar geldt een bord?

- Een snelheidsverbod (C43) geldt tot en met het volgende kruispunt (u houdt de limiet aan op het kruispunt zelf), of tot een ander C43-bord, het bord C45/C46 of het bord dat het begin of einde van een bebouwde kom of zone aanduidt
- Een "ZONE"-bord (zone 30, woonerf…) geldt in ALLE straten van de zone, tot het eindebord
- Een onderbord (rechthoekig aanvullend paneel onder het bord) verduidelijkt of beperkt het bord erboven: afstand, voertuigcategorie, uren

C43 C45 C46

Zone 30

IN DE PRAKTIJK **Een bord "ZONE"**

Een bord draagt de vermelding "ZONE" (zone 30, parkeerzone…).

Wat u doet: de regel geldt in alle straten van de zone, kruispunten inbegrepen, tot het (doorstreepte) eindebord.

Waarom: dat is het verschil met een gewoon bord: de zonale geldigheid overleeft kruispunten.

Einde van alle plaatselijke verboden voor rijdende voertuigen

IN DE PRAKTIJK **Een C46 in een zone 30**

U passeert het bord C46 "einde van alle plaatselijke verboden" terwijl u nog in een eerder aangekondigde zone 30 rijdt.

Wat u doet: u blijft in de zone 30: ze loopt door.

Waarom: de wegcode laat een zone 30 enkel eindigen bij het bord F4b (art. 22quater); C46 betreft de plaatselijke verboden (art. 68.3). De zone 30 loopt dus door tot haar eigen eindebord.

Parkeerverbod

Onderbord: de regel geldt over de aangegeven afstand

IN DE PRAKTIJK **Een onderbord "100 m" onder een E1**

Een onderbord "100 m" hangt onder een E1-bord (parkeerverbod).

Wat u doet: u parkeert niet over de 100 m vanaf het bord.

Waarom: onder een parkeerbord geeft de afstand de lengte van de gereglementeerde zone aan. Onder een gevaarsdriehoek zou hij de afstand tot het gevaar aangeven.

De wegmarkeringen om te kennen

- Doorlopende streep: niet te overschrijden · onderbroken: enkel om in te halen, links af te slaan, te keren of van rijstrook te veranderen
- Brede witte dwarsstreep = stopstreep (STOP, lichten) · witte driehoeken "haaientanden" = plaats waar u, indien nodig, stopt om voorrang te verlenen krachtens een bord B1
- Verdrijvingsvlakken (arceringen): verboden erop te rijden of te stoppen
- Voorsorteringspijlen: verplichten de richting van de strook · rijstrookverminderingspijlen: kondigen het einde van de strook aan
- Busstrook: bord F17 + brede witte onderbroken strepen of dambordmarkering (het opschrift BUS herhaalt dit); bijzondere overrijdbare bedding: F18 + doorlopende strepen of dambordmarkering
- Onderbroken gele strepen op de boordsteen: parkeerverbod

B1

F17

F18

IN DE PRAKTIJK **Witte driehoeken op het wegdek**

Op de grond staan witte driehoeken geschilderd, met de punt naar u toe, dwars over uw rijstrook.

Wat u doet: u verleent voorrang indien nodig, krachtens het bord B1 dat erbij hoort.

Waarom: deze “haaientanden” geven de plaats aan waar u, indien nodig, stopt om voorrang te verlenen krachtens een bord B1 (art. 76.2). Het stopbord wordt gemarkeerd met een doorlopende witte streep dwars over de rijstrook.

IN DE PRAKTIJK **Een verdrijvingsvlak**

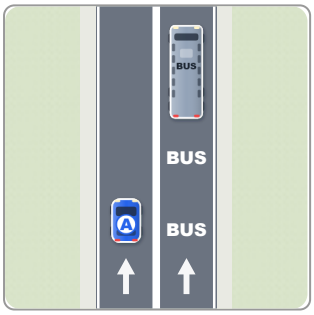

Een verdrijvingsvlak met schuine witte strepen scheidt verkeersstromen.

Wat u doet: u rijdt er niet op.

Waarom: rijden, stilstaan of parkeren is er verboden. Verdrijvingsvlakken geleiden en beschermen: ze afsnijden om een plaats te winnen is een klassieke overtreding.

IN DE PRAKTIJK **Het woord “BUS” op de rechterrijstrook**

Het woord “BUS” staat groot op de rechterrijstrook geschilderd.

Wat u doet: u rijdt er niet met de auto op.

Waarom: die strook is voorbehouden aan bussen en toegelaten categorieën. Andere voertuigen mogen ze enkel gebruiken om een hindernis te omzeilen of vlak voor een kruispunt van richting te veranderen; op een kruispunt mogen ze de strook dwarsen, en ook om een aanpalende eigendom of parkeerplaats in of uit te rijden (art. 72.5).

IN DE PRAKTIJK **Oranje markeringen tegen witte**

Bij een werf spreken oranje markeringen de gewone witte tegen.

Wat u doet: u volgt de oranje markeringen.

Waarom: de tijdelijke werfmarkeringen (oranje) maken de witte lengtemarkeringen zonder effect (art. 73.4). De witte gelden opnieuw na de werken.

Examenvalstrik: C46 “einde van alle plaatselijke verboden” maakt de snelheid niet vrij: de algemene maxima van het gewest blijven gelden.

C46

HOOFDSTUK 3 / 13

3 De voorrang

22 concrete situaties · 10 min leestijd

U nadert een kruispunt in een woonwijk: geen verkeerslicht, geen bord, en er komt een auto van rechts. Wie mag eerst? In België volstaan een paar eenvoudige regels, maar hun volgorde is belangrijk. Dit hoofdstuk overloopt ze één voor één, met concrete situaties zoals op het examen.

Hoe nadert u een kruispunt

Nog voor u zich afvraagt wie voorrang heeft: neem gas terug en kijk in deze volgorde. De regels gelden in de volgorde van art. 6, maar wie manoeuvreert of links afslaat, verleent altijd voorrang (12.4, 19.3) en niemand rijdt een kruispunt op waar hij dreigt vast te komen staan (14.2).

- 1. Regelt een bevoegd persoon het kruispunt? Zijn tekens gaan boven alles, zelfs boven een groen licht
- 2. Werken er verkeerslichten? Die gaan boven de borden
- 3. Borden (B1, B5, B9, B15…), op uw weg of op de andere wegen? Die gaan boven de algemene regel
- 4. Zo niet: voorrang van rechts
- 5. In elk geval: wie links afslaat of manoeuvreert, laat wie hij de weg afsnijdt voorgaan
- 6. Voor u oprijdt: kunt u het kruispunt vrijmaken zonder er vast te komen staan?

B1 B5 B9 B15

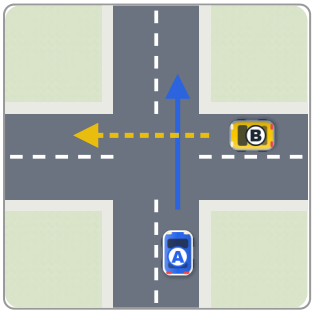
De voorrang van rechts (art. 12.3.1)

Als niets het kruispunt regelt, verleent u voorrang aan elke bestuurder die van rechts komt. De regel geldt op alle kruispunten, ook T-kruispunten: noch de breedte van de weg, noch de volgorde van aankomst speelt een rol. Uitzonderingen: verboden rijrichting, B1/B5, aardeweg of pad dat op een rijbaan uitkomt, rotonde.

B1 B5

IN DE PRAKTIJK **Er komt een auto van rechts**

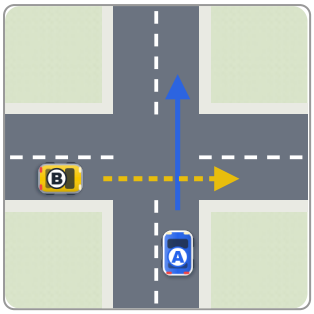

Kruispunt zonder enig bord. U rijdt rechtdoor; B komt uit de straat rechts en rijdt ook rechtdoor.

Wat u doet: u vertraagt en laat B voorgaan voor u het kruispunt oprijdt.

Waarom: zonder signalisatie geldt voorrang van rechts: B komt van rechts en mag eerst. (Art. 12.3.1)

IN DE PRAKTIJK **De auto komt van links**

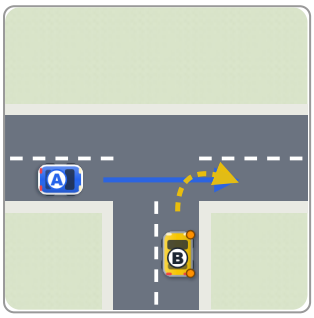

Hetzelfde kruispunt, maar B komt nu uit de straat links. Hij was vóór u aan het kruispunt.

Wat u doet: u rijdt door: B moet u voorrang verlenen. Houd hem toch in de gaten.

Waarom: u komt van rechts ten opzichte van B. Als eerste aankomen geeft geen enkel recht. (Art. 12.3.1)

IN DE PRAKTIJK **Het T-kruispunt**

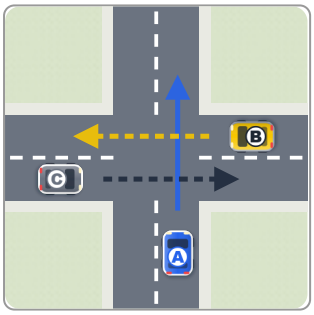
U rijdt op een weg die rechtdoor loopt. Rechts mondt een smal straatje zonder bord uit, waar B uit komt.

Wat u doet: u laat B voorgaan, ook al lijkt uw weg belangrijker.

Waarom: zonder bord bestaat er geen “hoofdweg”. B komt van rechts: hij heeft voorrang. (Art. 12.3.1)

Wie van rechts komt, behoudt zijn voorrang ook als hij eerst gestopt is (art. 12.3.1 voorziet daarvoor geen uitzondering), en welke richting hij ook uitgaat: rechtdoor, rechts of links. Dat is een vaak gebruikte valstrik op het examen.

IN DE PRAKTIJK **Drie auto’s tegelijk**

Kruispunt zonder bord. U (A) rijdt rechtdoor, B komt van rechts en C van links.

Wat u doet: B rijdt eerst, dan u, dan C.

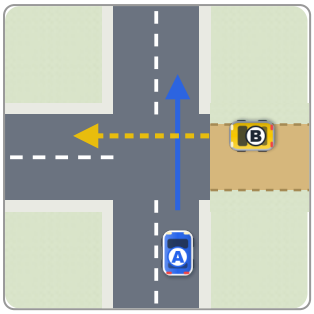
Waarom: iedereen kijkt naar rechts: B heeft niemand rechts van zich, u hebt B rechts van u, en u komt van rechts ten opzichte van C.

Tip : En als er precies tegelijk vier auto’s van vier kanten komen? Iedereen heeft iemand rechts: de regel draait in een kringetje. De wegcode wijst niemand aan, men moet het onderling regelen, bijvoorbeeld met een duidelijk handgebaar.

Wanneer wie van rechts komt geen voorrang heeft

De voorrang van rechts kent uitzonderingen. Dit zijn de meest gevraagde op het examen.

IN DE PRAKTIJK **Hij komt uit een aardeweg**

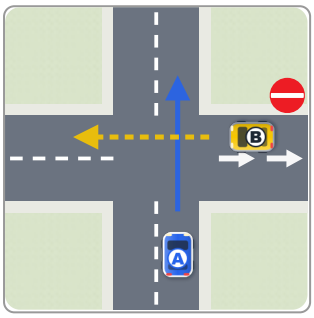

B komt rechts uit, maar van een aardeweg.

Wat u doet: u rijdt voorzichtig door: B moet u voorrang verlenen.

Waarom: wie van een aardeweg of een pad op een openbare weg met rijbaan uitkomt, verleent voorrang aan de anderen, ook als hij van rechts komt. (Art. 12.3.1, al. 2, b))

IN DE PRAKTIJK **Hij rijdt in verboden richting**

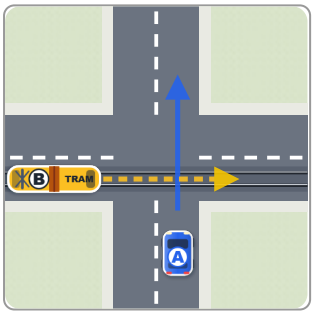

B komt van rechts uit een eenrichtingsstraat… maar in de verkeerde richting: hij is langs de verboden kant ingereden (bord C1).

Wat u doet: u moet hem geen voorrang verlenen, maar blijf klaar om te remmen.

Waarom: de voorrang van rechts geldt niet voor de bestuurder die “uit een verboden rijrichting komt” (art. 12.3.1).

IN DE PRAKTIJK **De tram komt van links**

Kruispunt zonder bord. Er komt een tram van links.

Wat u doet: u laat de tram voorgaan.

Waarom: voertuigen op sporen hebben voorrang op de andere weggebruikers, uit welke richting ze ook komen. (Art. 12.1)

De voorrangsborden

Voorrang verlenen

Stoppen en voorrang verlenen

Voorrangsweg

Einde voorrangsweg

Voorrang op het volgende kruispunt

Kruispunt met voorrang van rechts

Smalle doorgang: voorrang verlenen aan tegenliggers

Smalle doorgang: voorrang op de tegenliggers

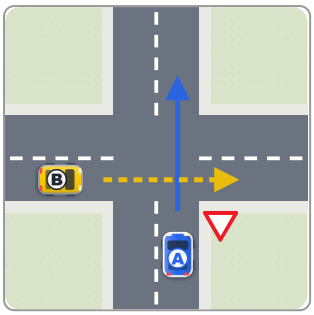
- B1: voorrang verlenen — enkel stoppen indien nodig · B5: STOP — ALTIJD volledig stoppen, vóór de streep
- B9: uw weg heeft voorrang tot B11 · B15: voorrang op het volgende kruispunt · B17: voorrang van rechts op het volgende kruispunt
- B19: voorrang verlenen in de versmalling · B21: voorrang in de versmalling
- Rotonde met D5 + B1 aan de inrit (bijna altijd): voorrang aan wie OP de rotonde rijdt

B1 B5 B9 B11 B15 B17 B19 B21 D5

Borden gaan boven voorrang van rechts. De vraag die u zich stelt: staat het bord op uw weg, of op die van de ander?

IN DE PRAKTIJK **De driehoek staat op uw weg**

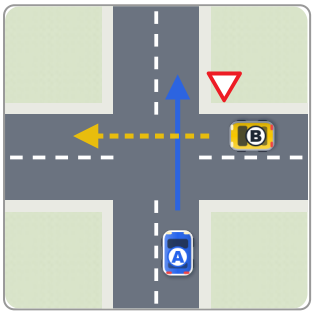

Op uw weg staat een driehoek “voorrang verlenen” (B1). B komt van links.

Wat u doet: u laat B voorgaan, ook al komt hij van links. U stopt alleen volledig als het nodig is.

Waarom: met een B1 op uw weg verleent u voorrang aan alle bestuurders op de weg die u nadert, van links en van rechts.

IN DE PRAKTIJK **De driehoek staat op de weg van de ander**

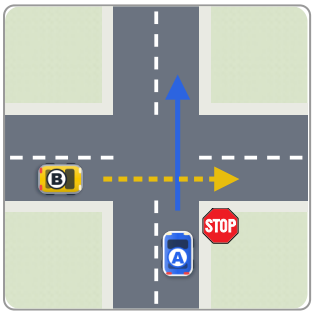

Nu staat de B1 op de weg van B, die van rechts komt.

Wat u doet: u rijdt door, maar u controleert of B echt stopt.

Waarom: het bord neemt B zijn voorrang van rechts af. Maar niet iedereen ziet zijn bord: blijf opletten.

IN DE PRAKTIJK **Het STOP-bord**

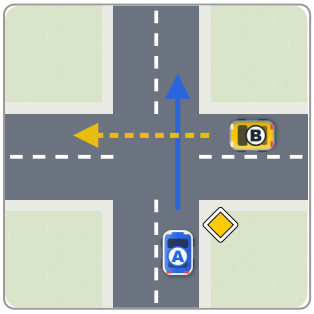

Op uw weg staat een STOP-bord (B5). Na uw volledige stop komt B van links op de dwarsweg.

Wat u doet: u wacht tot B voorbij is voor u vertrekt.

Waarom: het STOP-bord legt twee dingen op: volledig stoppen en daarna voorrang verlenen aan de hele weg die u nadert. Stoppen geeft u geen voorrang terug.

IN DE PRAKTIJK **Op een voorrangsweg**

U rijdt op een weg met het bord B9 (gele ruit). B komt van rechts.

Wat u doet: u rijdt door, met uw voet klaar om te remmen.

Waarom: het B9 gaat boven voorrang van rechts tot het einde-bord (B11): B moet u voorrang verlenen.

De rotonde

Bijna alle Belgische rotondes hebben aan elke inrit het bord D5 en een driehoek B1: wie al op de rotonde rijdt, heeft voorrang. Zonder enig bord geldt opnieuw de algemene regel (volgens art. 2.39 veronderstelt een rotonde het bord D5 en een B1/B5 aan de toegangswegen; zonder die borden is het een gewoon kruispunt).

D5 B1 B5

IN DE PRAKTIJK **Een rotonde oprijden**

U nadert een rotonde met een D5 en een driehoek B1. B rijdt al op de rotonde en komt van links.

Wat u doet: u laat B voorgaan en voegt dan in.

Waarom: met de B1 aan de inrit verleent u voorrang aan wie al op de rotonde rijdt.

IN DE PRAKTIJK **De rotonde zonder bord**

Zeldzaam, maar het bestaat: een rotonde zonder enig bord of haaientanden aan de inrit.

Wat u doet: wie de rotonde oprijdt, gaat voor op wie er al rondrijdt.

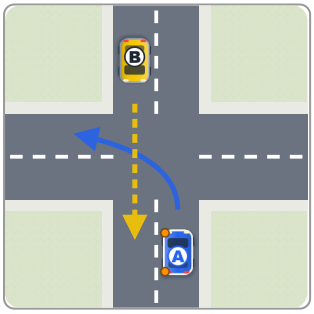
Waarom: zonder signalisatie geldt voorrang van rechts: wie oprijdt, komt van rechts ten opzichte van wie op de rotonde rijdt. Zonder D5 en B1/B5 aan de inrit is het geen rotonde in de zin van art. 2.39 maar een gewoon kruispunt.

Tip : Richtingaanwijzer: niet verplicht zolang u de rotonde volgt; de rechter richtingaanwijzer is verplicht wanneer u de rotonde verlaat.

Links afslaan: tegenliggers gaan voor

Wie links afslaat, snijdt de weg af van wie van voren komt: u laat hen voorgaan, of ze nu rechtdoor rijden of rechts afslaan. Dat is een klassieke oorzaak van zware ongevallen op kruispunten.

IN DE PRAKTIJK **U slaat links af, B rijdt rechtdoor**

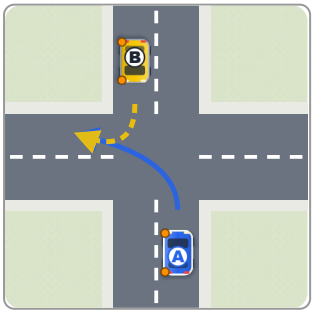

U wilt links afslaan. B komt van voren en rijdt rechtdoor.

Wat u doet: u wacht tot B voorbij is voor u afslaat.

Waarom: wie links afslaat, kruist zijn traject: u moet voorrang verlenen.

IN DE PRAKTIJK **B slaat rechts af naar dezelfde straat**

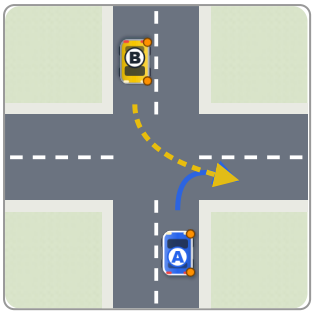

U slaat links af; B, van voren, slaat rechts af naar dezelfde straat als u.

Wat u doet: B rijdt eerst, dan u.

Waarom: B snijdt niemand de weg af. Wie links afslaat, verleent altijd voorrang aan tegenliggers.

IN DE PRAKTIJK **U slaat rechts af, B slaat links af**

U slaat rechts af; B, van voren, slaat links af naar dezelfde straat.

Wat u doet: u rijdt eerst, en ieder blijft aan zijn kant van de rijbaan.

Waarom: B slaat links af en kruist uw traject: hij moet u voorrang verlenen.

Manoeuvres: wie manoeuvreert, verleent voorrang

- Een parkeerplaats verlaten, van rijstrook veranderen (behalve bij het ritsen), de rijbaan oversteken, keren, achteruitrijden, uit een aanpalende eigendom of parking komen: u verleent voorrang aan IEDEREEN (ook voetgangers). Opnieuw wegrijden na een stop in het verkeer is geen manoeuvre
- Links afslaan: voorrang aan de tegenliggers
- De richtingaanwijzer kondigt aan, hij geeft GEEN enkel recht

Tip : In de bebouwde kom: wanneer een bus zijn richtingaanwijzer aanzet om zijn halte te verlaten, vertraagt u en stopt u zo nodig om hem te laten vertrekken. Buiten de bebouwde kom bestaat die verplichting niet.

Prioritaire voertuigen en een volgelopen kruispunt

IN DE PRAKTIJK **Een ziekenwagen achter u bij rood licht**

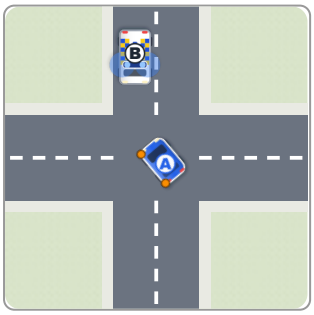

U staat stil voor een rood licht. Achter u komt een ziekenwagen met sirene en blauwe lichten.

Wat u doet: u maakt de doorgang vrij zodra dat veilig kan, en blijft voorzichtig.

Waarom: zodra de sirene van een prioritair voertuig met dringende opdracht zijn nadering aankondigt (art. 38), moet iedereen onmiddellijk plaats maken en voorrang verlenen, zo nodig door te stoppen. De wegcode staat niet uitdrukkelijk toe door een rood licht te rijden: moet u vooruit rijden om de weg vrij te maken, doe dat dan stapvoets, zonder iemand te hinderen of in gevaar te brengen — u blijft er zelf verantwoordelijk voor.

IN DE PRAKTIJK **De ziekenwagen duikt op terwijl u afslaat**

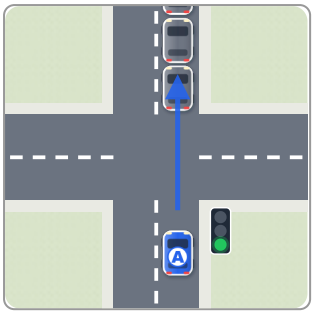

U staat midden op het kruispunt om links af te slaan wanneer er van voren een ziekenwagen met spoed, sirene en blauwe lichten aan, opduikt.

Wat u doet: u maakt onmiddellijk zijn traject vrij op de snelste en veiligste manier, zo nodig door buiten zijn weg te stoppen.

Waarom: zodra de sirene zijn nadering aankondigt (art. 38), moet u onmiddellijk plaats maken en voorrang verlenen, zo nodig door te stoppen. Dat u uw bocht al had ingezet, verandert daar niets aan; op zijn traject blijven staan zou de slechtste oplossing zijn.

IN DE PRAKTIJK **Groen, maar het kruispunt zit vol**

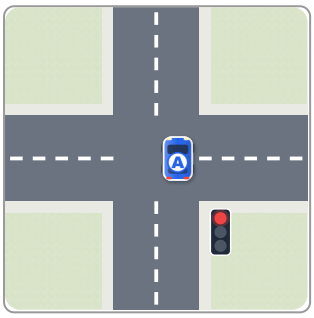

U hebt groen licht, maar de file staat stil net na het kruispunt.

Wat u doet: u blijft vóór de streep en wacht tot er aan de overkant plaats is.

Waarom: ook bij groen rijdt u niet op als u dreigt vast te komen staan op het kruispunt en de andere richtingen te blokkeren.

IN DE PRAKTIJK **Het licht springt op rood terwijl u oversteekt**

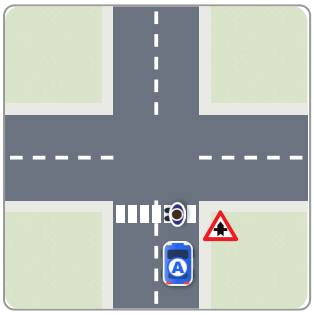
U bent al op het kruispunt wanneer uw licht achter u op rood springt.

Wat u doet: u maakt uw beweging af en maakt het kruispunt vrij.

Waarom: het licht regelt het overschrijden van de streep: eenmaal op het kruispunt maakt u het vrij, tenzij een rood licht rechts van u op de straat die u inrijdt dat verbiedt (art. 14.1).

Voetgangers en fietsers

IN DE PRAKTIJK **Voorrang... maar niet op de voetganger**

Het bord B15 geeft u voorrang op het volgende kruispunt. Er staat al een voetganger op het zebrapad.

Wat u doet: u laat hem oversteken.

Waarom: voorrangsborden regelen de voorrang tussen bestuurders. Een voetganger op het zebrapad, of die op het punt staat het op te gaan (zonder lichten of bevoegd persoon), behoudt zijn voorrang, bord of niet (art. 40.4.2).

IN DE PRAKTIJK **De fietsoversteekplaats zonder lichten**

Voor u kruist een fietsoversteekplaats (witte blokjes) de weg, zonder lichten. Er wacht een fietser aan de kant.

Wat u doet: u mag met matige snelheid doorrijden, maar blijf klaar om te remmen: veel fietsers denken dat ze voorrang hebben.

Waarom: anders dan een voetganger moet de fietser die wacht op een fietsoversteekplaats zonder lichten rekening houden met naderende voertuigen voor hij oversteekt (art. 43.3). Staat hij al op de oversteekplaats, dan moet u hem laten afronden, zo nodig door te stoppen (art. 40ter).

Examenvalstrik: Zonder lichten of bevoegd persoon heeft een voetganger op het zebrapad OF die op het punt staat het op te gaan voorrang, ook al maakt een bord (B9, B15) u prioritair tegenover voertuigen (art. 40.4.2). Aan lichten moet een voetganger die regelmatig aan het oversteken is, zijn oversteek kunnen afmaken (art. 40.4.1).

B9

B15

1

DE SAMENVATTING: ÉÉN PAGINA PER HOOFDSTUK · HOOFDSTUK 1 / 13

Signalen: wat telt het zwaarst

Dezelfde twee hoofdstukken, herleid tot hun kernregels: zo ziet de afdrukbare samenvatting uit de pass eruit, één pagina per hoofdstuk voor de dertien hoofdstukken.

- Volgorde: bevoegde personen, dan verkeerstekens (lichten, borden, markeringen), dan verkeersregels (art. 6.1-6.2). Werkende verkeerslichten maken de voorrangsborden op dezelfde weg zonder effect (6.3).
- Bevoegde persoon met horizontaal gestrekte armen: van voren of achteren stopt hij u, in profiel niet. Armen langs het lichaam: geen bevel. Verticaal geheven arm: algemene stop.
- Groen: doorrijden als het kruispunt vrij is (nooit een absoluut voorrangsrecht). Vast oranje: stoppen, tenzij u te dichtbij bent om veilig te remmen. Rood: stoppen voor ALLE richtingen.
- Geen “rechtsaf door rood” voor automobilisten. B22 (rechtsaf) en B23 (rechtdoor): enkel fietsers en bestuurders van speed pedelecs mogen door rood of oranjegeel, mits voorrang aan de anderen.
- Gedoofde lichten: de voorrangsborden gelden (zonder borden: voorrang van rechts). Knipperend oranjegeel: voorbijrijden met dubbele voorzichtigheid, de voorrang verandert niet (art. 64.1).
- Vormen, als algemene regel (sommige voorrangs- en parkeerborden zijn een uitzondering): driehoek punt omhoog = gevaar (A); punt omlaag = voorrang verlenen (B1); achthoek = STOP (B5); gele ruit = voorrangsweg (B9); cirkel met rode rand = verbod (C); blauwe cirkel = gebod (D).
- C43: geldt tot en met het volgende kruispunt, of tot een ander C43, C45/C46, het begin/einde van een bebouwde kom of zone. Een “ZONE”-bord geldt in ALLE straten van de zone, tot het eindebord.
- Een onderbord verduidelijkt of beperkt het bord erboven (afstand, voertuigcategorie, uren). C46 maakt de snelheid niet vrij: de algemene maxima van het gewest blijven gelden.
- Doorlopende streep: niet te overschrijden. Onderbroken streep: enkel om in te halen, links af te slaan, te keren of van rijstrook te veranderen.
- “Haaientanden” (witte driehoeken): plaats waar u, indien nodig, stopt om voorrang te verlenen krachtens een bord B1 (art. 76.2). Verdrijvingsvlakken (arceringen): verboden erop te rijden of te stoppen.

Van sterk naar zwak

Rang	Signaal	Voorbeeld
1	Bevelen van bevoegde personen	Een agent wuift u door bij rood: u rijdt door
2	Verkeerslichten (ze heffen de voorrangsborden op dezelfde weg op)	Het licht gaat boven het bord B1 eronder
3	Verkeersborden en wegmarkeringen	B1 gaat boven de voorrang van rechts
4	Algemene regels	Voorrang van rechts, 50 in de bebouwde kom (30 in Brussel)…

Borden uit het hoofdstuk

Voorrang verlenen

Voorrangsweg

Fietsers en speed pedelecs: rechts afslaan toegelaten bij rood of oranjegeel licht

Fietsers en speed pedelecs: rechtdoor toegelaten bij rood of oranjegeel licht

Gevaar zonder eigen symbool (onderbord)

Stoppen en voorrang verlenen

Verboden toegang in beide richtingen

Verplichte richting

Parkeren toegelaten

Zone 30

Einde van alle plaatselijke verboden voor rijdende voertuigen

Parkeerverbod

Onderbord: de regel geldt over de aangegeven afstand

3

DE SAMENVATTING: ÉÉN PAGINA PER HOOFDSTUK · HOOFDSTUK 3 / 13

De voorrang

- Volgorde: bevoegd persoon, lichten, borden (B1, B5, B9, B15…), anders voorrang van rechts. Wie links afslaat of manoeuvreert, verleent altijd voorrang (12.4, 19.3); niemand rijdt op als hij dreigt vast te komen staan (14.2).
- Voorrang van rechts (art. 12.3.1): op alle kruispunten, ook T-kruispunten; noch de breedte van de weg, noch de volgorde van aankomst speelt een rol.
- Wie van rechts komt, behoudt zijn voorrang ook als hij eerst gestopt is, en welke richting hij ook uitgaat: rechtdoor, rechts of links.
- Uitzonderingen op de voorrang van rechts: verboden rijrichting, B1/B5, aardeweg of pad dat op een rijbaan uitkomt, rotonde.
- Borden gaan boven voorrang van rechts: staat het bord op UW weg of op die van de ander? B1: enkel stoppen indien nodig; B5 (STOP): ALTIJD volledig stoppen, vóór de streep.
- B9: uw weg heeft voorrang tot B11 · B15: voorrang op het volgende kruispunt · B17: voorrang van rechts op het volgende kruispunt · B19: voorrang verlenen in de versmalling · B21: voorrang in de versmalling.
- Rotonde (D5 + B1 aan de inrit, bijna altijd): voorrang aan wie OP de rotonde rijdt; zonder die borden (art. 2.39) een gewoon kruispunt. Rechter richtingaanwijzer verplicht om te verlaten.
- Links afslaan: laat de tegenliggers voorgaan, of ze nu rechtdoor rijden of rechts afslaan.
- Wie manoeuvreert, verleent voorrang aan IEDEREEN, ook voetgangers: parkeerplaats verlaten, van rijstrook veranderen (behalve ritsen), de rijbaan oversteken, keren, achteruitrijden, uit een eigendom of parking komen.
- Zonder lichten of bevoegd persoon heeft een voetganger op het zebrapad of die op het punt staat het op te gaan voorrang, ook al maakt een bord (B9, B15) u prioritair tegenover voertuigen.

Borden uit het hoofdstuk

Voorrang verlenen

Stoppen en voorrang verlenen

Voorrangsweg

Einde voorrangsweg

Voorrang op het volgende kruispunt

Kruispunt met voorrang van rechts

Smalle doorgang: voorrang verlenen aan tegenliggers

Smalle doorgang: voorrang op de tegenliggers

En nu: oefenen

De elf andere hoofdstukken van de cursus: definities en manoeuvres, snelheid, inhalen en kruisen, stilstaan en parkeren, autosnelweg, zwakke weggebruikers, alcohol en rijgeschiktheid, overwegen en trams, uitrusting en documenten, lading en aanhangwagen, overtredingen en ongevallen.

De volledige cursus en de afdrukbare samenvatting in pdf zijn inbegrepen in de TheoRoute-pass (6,99 €, 60 dagen, zonder abonnement), samen met 1 500 oefenvragen, onbeperkte proefexamens in echte omstandigheden en de modus zware fouten.

Bekijk de pass: theoroute.com/app/#premium

Gratis proberen, zonder account: theoroute.com/app

TheoRoute is een onafhankelijke oefensite, niet verbonden aan GOCA, de examencentra of de overheid. Originele inhoud geschreven voor het Belgische theorie-examen; bij twijfel geldt de officiële tekst (koninklijk besluit van 1 december 1975). De situatiefoto’s zijn synthetische beelden. Reproductie voor persoonlijk gebruik toegestaan.